LAUSUNTO 12.11.2019

Finnwatch ry

Asia: Yritysten maastapoistumisverotusta koskeva HE 76/2019 vp

Finnwatch ry kiittää verojaostoa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä koskien yritysten maastapoistumisverotusta.

EU:n veronkiertodirektiiviin pohjautuvien maastapoistumisverotusta koskevien säännösten avulla pyritään turvaamaan valtion verotusvaltaa tilanteissa, joissa yrityksen varallisuuseriä tai verotuksellinen kotipaikka siirretään ulkomaille. EU-direktiivi määrittää minimitason EU-maiden maastapoistumissäännöksille eli jäsenmaiden on mahdollista säätää maastapoistumisverotuksesta myös direktiiviä tiukemmin.

Hallituksen esitys on laadittu direktiivin minimivaatimuksia tiukasti noudattaen ja on osin heikompi kuin alkuperäinen hallituksen esitysluonnos. Säädösten soveltamisalaa on kavennettu alkuperäisestä merkittävästi ja toiminnassa syntynyttä liikearvoa ei enää esitetä laskettavaksi mukaan maastapoistumisarvoon. Muutoksia ei perustella HE:ssä kattavasti, vaikka varsinkin soveltamisalan rajaus on ristiriidassa sekä HE-luonnoksessa esitettyjen perusteluiden, että useiden lausuntopalautteiden kanssa. Hallituksen esitystä tulisi korjata seuraavasti:

1) **Henkilöyhtiöt tulee sisällyttää säädösten soveltamisalaan HE-luonnoksen mukaisesti**

   HE-luonnoksessa soveltamisala piti sisällään sekä yhteisöverovelvolliset että henkilöyhtiöt. HE:ssä henkilöyhtiöt on kuitenkin päädytty rajaamaan ulos, mikä luonnollisestikin kaventaa soveltamisalaa alkuperäisestä. Muutosta ei perustella HE:ssä kattavasti eikä sen vaikutuksista esitetä minkäänlaisia arvioita. Soveltamisalan kaventaminen pienentää veropohjaa ja johtaa eri yhtiömuotojen erilaiseen verokohteluun.

   HE-luonnoksessa henkilöyhtiöiden sisällyttämistä säädösten soveltamisalaan perusteltiin nimenomaan sillä, ettei eri yhtiömuotojen erilaiselle verokohtelulle ole perusteita. Erilainen kohtelu mahdollistaa henkilöyhtiöiden käytön verosuunnittelussa eikä HE:stä käy ilmi, miksi erilaista kohtelua nyt pidetään perusteltuna. Suomen tapauksessa on myös hyvä huomioida, että kommandiittiyhtiö on kohtalaisen yleinen yhtiömuoto ja ky-muotoisena toimii myös suuria kansainvälisiä yrityksiä. Ky on myös tyypillinen pääomasijoitusyhtiöiden toimintamuoto eli rajauksella voi olla isojakin fiskaalisia vaikutuksia.

2) **Toiminnassa syntynyt liikearvo tulee laskea mukaan maastapoistumisarvoon**

   HE-luonnoksessa toiminnassa syntynyt liikearvo esitettiin luettavaksi mukaan maastapoistumisarvoon. HE:ssä tästä on luovuttu, vaikka siinä edelleen todetaan, että omassa toiminnassa syntyneen liikearvon asettaminen maastapoistumisverotuksen kohteeksi olisi perusteltua. Ratkaisuun on ilmeisesti

päädytty siksi, että toiminnassa syntyneen liikearvon sisällyttäminen maastapoistumisarvoon olisi voitu aiempaan oikeuskäytäntöön perustuen katsoa EU-oikeuden edellyttämän sijoittautumisvapauden vastaiseksi, koska purkutilanteissa vastaavaa omassa toiminnassa syntynyttä liikearvoa ei veroteta. Tämä olisi kuitenkin käsityksemme mukaan ratkaistavissa muuttamalla muuta säädäntöä, joten ulosrajaus ei ole perusteltu. Rajauksella voi myös olla merkittävä vaikutus, sillä toiminnassa syntyneen liikearvon arvo voi olla taseeseen sisältyviin varallisuuseriin nähden merkittävä.

HE:ssä esitetään, että toiminnassa syntynyt liikearvo rajattaisiin maastapoistumisverotuksen ulkopuolelle ja liikearvon tuloutumisesta laadittaisiin erillinen selvitys. Järkevämpää olisi ratkaista asia samalla kertaa ja tehdä tarvittavat lakimuutokset, joiden myötä toiminnassa syntynyt liikearvo voitaisiin lukea mukaan maastapoistumisarvoon.

Yllä esitetyillä korjauksillakaan HE:n mukainen lainsäädäntö ei turvaisi Suomen verotusvaltaa kaikissa rajat ylittävissä varojensiirtotilanteissa: keskeisin puute liittyy siihen, että luonnolliset henkilöt jäävät joka tapauksessa lain soveltamisalan ulkopuolelle. Suomen tuleekin hallitusohjelman mukaisesti aloittaa viiveettä selvitystyö luonnollisten henkilöiden arvonnousuverotusta koskien ja saattaa voimaan tätä koskevat erilliset verosäädökset.

Maastapoistumissäännösten sovellettavuuden kannalta on myös tärkeää, että kotimaisten yhteisöjen ja yhteisetuuksien määritelmä lisätään lainsäädäntöön, ja se laajennetaan hallitusohjelman mukaisesti koskemaan myös ulkomaisia yhteisöjä, joiden tosiasiallinen johtopaikka on Suomi.

Helsingissä 12.11.2019

Saara Hietanen
veroasiantuntija
Finnwatch ry